

Nazwa kwalifikacji: **Udzielanie pomocy i organizacja wsparcia osobie niepełnosprawnej**

Oznaczenie kwalifikacji: **SPO.01**

Czas trwania egzaminu: **60 minut**

EGZAMIN ZAWODOWY CZĘŚĆ PISEMNA

**PODSTAWA PROGRAMOWA
2019**

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 10 stron. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
2. Do arkusza dołączona jest KARTA ODPOWIEDZI, na której w oznaczonych miejscach:
 - wpisz oznaczenie kwalifikacji,
 - zamaluj kratkę z oznaczeniem wersji arkusza,
 - wpisz swój numer PESEL*,
 - wpisz swoją datę urodzenia,
 - przyklej naklejkę ze swoim numerem PESEL.
3. Arkusz egzaminacyjny zawiera test składający się z 40 zadań.
4. Za każde poprawnie rozwiązane zadanie możesz uzyskać 1 punkt.
5. Aby zdać część pisemną egzaminu musisz uzyskać co najmniej 20 punktów.
6. Czytaj uważnie wszystkie zadania.
7. Rozwiązania zaznaczaj na KARCIE ODPOWIEDZI długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem.
8. Do każdego zadania podane są cztery możliwe odpowiedzi: A, B, C, D. Odpowiada im następujący układ krerek w KARCIE ODPOWIEDZI:

A	B	C	D
---	---	---	---

9. Tylko jedna odpowiedź jest poprawna.
10. Wybierz właściwą odpowiedź i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą – np., gdy wybrałeś odpowiedź „A”:

☒	B	C	D
-------------------------------------	---	---	---

11. Staraj się wyraźnie zaznaczać odpowiedzi. Jeżeli się pomylisz i błędnie zaznaczysz odpowiedź, otocz ją kółkiem i zaznacz odpowiedź, którą uważasz za poprawną, np.

☒	B	C	☒
-------------------------------------	---	---	-------------------------------------

12. Po rozwiązaniu testu sprawdź, czy zaznaczyłeś wszystkie odpowiedzi na KARCIE ODPOWIEDZI i wprowadziłeś wszystkie dane, o których mowa w punkcie 2 tej instrukcji.
13. Arkusz oraz kartę odpowiedzi przekazaj zespołowi nadzorującemu.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru PESEL – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie 1.

Asystent udzielający pierwszej pomocy osobie nieprzytomnej z zachowanym własnym oddechem powinien, dla zapewnienia drożności dróg oddechowych, ułożyć ją w pozycji

- A. wysokiej.
- B. bezpiecznej.
- C. płaskiej na plecach.
- D. siedzącej z podparciem.

Zadanie 2.

Podopieczna podczas spożywania posiłku zadławiła się kęsem jedzenia. Asystent udzielając pierwszej pomocy, powinien zachęcać ją do kaszlu, a następnie

- A. podać podopiecznej wodę do picia i sprowokować wymioty.
- B. położyć podopieczną płasko i przy pomocy palców podjąć próbę usunięcia ciała obcego.
- C. wykonać podopiecznej resuscytację krążeniowo-oddechową i wezwać pogotowie ratunkowe.
- D. pochylić podopieczną do przodu i wykonać uderzenia płaską dłońią w okolicę międzyłopatkową.

Zadanie 3.

Który z wymienionych objawów jest typowy dla starzenia się organizmu?

- A. Znaczny wzrost apetytu.
- B. Pogorszenie ostrości słuchu.
- C. Sezonowe wypadanie włosów.
- D. Zwiększenie masy mięśniowej.

Zadanie 4.

Największą przeszkodą komunikacyjną dla osoby poruszającej się na wózku inwalidzkim po mieście, są

- A. rampy wjazdowe w autobusach.
- B. ubytki w płytach chodnikowych.
- C. pochylnie wjazdowe do budynków.
- D. nieczynne sygnalizatory dźwiękowe.

Zadanie 5.

Który z zapisanych zespołów objawów może świadczyć o wystąpieniu hipoglikemii u podopiecznego chorującego na cukrzycę?

- A. Dreszcze, ból głowy, pobudzenie.
- B. Obfite pocenie, napad głodu, niepokój.
- C. Wzdęcia, ból w nadbrzuszu, duszność.
- D. Zaczerwienienie skóry, gorączka, obfite pocenie.

Zadanie 6.

Wzmożone pragnienie, częste oddawanie moczu, utrata wagi, zmęczenie i senność oraz nawracające infekcje grzybicze to objawy charakterystyczne dla

- A. cukrzycy.
- B. osteoporozy.
- C. choroby wrzodowej.
- D. niewydolności krążenia.

Zadanie 7.

40-letniemu mężczyźnie po przebytym zabiegu operacyjnym, fizjoterapeuta zlecił trening aerobowy z utrzymywaniem tętna w czasie wysiłku na poziomie 55-60% maksymalnej wartości tętna. Asystent ma nadzorować wykonywanie ćwiczeń i kontrolować tętno podopiecznego. Na podstawie danych w tabeli wskaż maksymalną dopuszczalną wartość tętna w czasie wysiłku aerobowego dla podopiecznego.

- A. 80 uderzeń/minutę.
- B. 118 uderzeń/minutę.
- C. 108 uderzeń/minutę.
- D. 90 uderzeń/minutę.

Wiek (w latach)	Maksymalna wartość tętna (uderzeń/minutę)
30	190
40	180
50	170
60	160
70	150

Zadanie 8.

U podopiecznego, u którego stwierdzono nawracające stany depresyjne, szczególną uwagę należy zwrócić na możliwość wystąpienia

- A. fobii i gonitwy myśli.
- B. natręctw i zaburzeń uwagi.
- C. dysforii i zaburzeń pamięci.
- D. myśli i tendencji samobójczych.

Zadanie 9.

67-letni podopieczny, który jest głuchy i choruje na zakrzepowo-zarostowe zapalenie tętnic miał wykonaną amputację lewej kończyny dolnej. Obecnie podopieczny jest zaliczany do osób z niepełnosprawnością

- A. intelektualną.
- B. sensoryczną.
- C. sprzężoną.
- D. ruchową.

Zadanie 10.

Która z zamieszczonych wypowiedzi osoby z niepełnosprawnością może świadczyć o występowaniu u niej problemów psychospołecznych?

- A. *Najlepiej czuję się wśród ludzi, mam dużo znajomych, często spędzamy wspólnie czas.*
- B. *Zwykle sama wjeżdżam wózkiem do autobusu, lecz czuję się pewniej, gdy ktoś mi pomaga.*
- C. *Gdy ludzie patrzą na mnie na ulicy czy w autobusie, to czuję się nieswojo, nie wiem wtedy co ze sobą zrobić.*
- D. *Podczas przechodzenia przez ulicę nie widzę dobrze świateł sygnalizacyjnych i dlatego proszę o pomoc przechodniów.*

Zadanie 11.

Podopiecznemu z rozpoznaną cukrzycą typu 2. należy w pierwszej kolejności wprowadzić ograniczenia w zakresie

- A. aktywności fizycznej.
- B. aktywności społecznej.
- C. spożywania węglowodanów prostych.
- D. spożywania tłuszczów nienasyconych.

Zadanie 12.

U osoby z niepełnosprawnością, która często dzwoni do swoich znajomych i rodziny oraz domaga się odwiedzin, występuje niezaspokojona potrzeba

- A. kontaktu.
- B. szacunku.
- C. samorealizacji.
- D. samoświadomości.

Zadanie 13.

30-letni podopieczny z niepełnosprawnością intelektualną swoim zachowaniem domaga się od asystenta uznania podjętych decyzji dotyczących sposobu spędzania wolnego czasu. Która potrzeba jest w ten sposób wyrażana przez podopiecznego?

- A. Miłości.
- B. Kontaktu.
- C. Akceptacji.
- D. Stabilizacji.

Zadanie 14.

Podczas komunikowania się z podopiecznym po udarze z afazją ruchową asystent powinien

- A. mówić głośno i wyraźnie, ograniczać stosowanie gestów.
- B. utrzymywać z podopiecznym kontakt wzrokowy, ograniczać kontakt słowny.
- C. zadawać pytania umożliwiające odpowiedź „tak” lub „nie”, czekać na dokończenie wypowiedzi.
- D. obserwować uważnie mimikę podopiecznego, wyręczać go w dokończeniu rozpoczętej wypowiedzi.

Zadanie 15.

Który rodzaj treningu powinien w pierwszej kolejności uwzględnić asystent w planie pracy z podopiecznym z chorobą Alzheimera?

- A. Pamięci.
- B. Autogenny.
- C. Relaksacyjny.
- D. Asertywności.

Zadanie 16.

Które działania powinien podjąć asystent w pierwszej kolejności opracowując indywidualny plan wsparcia osoby z niepełnosprawnością?

- A. Określić problemy i potrzeby podopiecznego.
- B. Ustalić diagnozę medyczną i socjalną podopiecznego.
- C. Sprawdzić wyniki badań ambulatoryjnych podopiecznego.
- D. Podać podopiecznemu koszt proponowanych usług opiekuńczych.

Zadanie 17.

Do wykonywania ćwiczeń oddechowych asystent powinien zaproponować podopiecznemu

- A. inhalator ultradźwiękowy.
- B. butelkę z wodą i rurkę.
- C. szklankę z wodą.
- D. maskę tlenową.

Zadanie 18.

Asystent posadził podopiecznego po udarze mózgu na wózku inwalidzkim. W jaki sposób powinien postąpić z ręką podopiecznego dotkniętą niedowładem z obniżonym napięciem mięśniowym?

- A. Ułożyć na podłokietniku wózka lub siedzisku wózka podsuwając pod udo.
- B. Ułożyć na poduszce leżącej na kolanach podopiecznego lub na stoliku do wózka.
- C. Zawiesić na zwykłym temblaku tak, aby była zgięta w łokciu pod kątem prostym.
- D. Pozostawić ją w swobodnym zwisie tak, aby była w zasięgu wzroku podopiecznego.

Zadanie 19.

Realizując plan wsparcia podopiecznego, asystent powinien systematycznie

- A. oceniać skuteczność podejmowanych działań w odniesieniu do założonych celów.
- B. podejmować decyzje dotyczące organizacji czasu wolnego za podopiecznego.
- C. przeprowadzać wywiad środowiskowy.
- D. przeprowadzać wywiad rodzinny.

Zadanie 20.

W czasie spaceru z niewidomym podopiecznym asystent powinien iść pół kroku

- A. przed podopiecznym, trzymać go za ramię i uprzedzać o przeszkodach.
- B. przed podopiecznym, podać mu swoje ramię i uprzedzać o przeszkodach.
- C. za podopiecznym, trzymać go za ramię i głośno opowiadać co dzieje się dookoła.
- D. za podopiecznym, podać mu swoje ramię i głośno opowiadać co dzieje się dookoła.

Zadanie 21.

Asystent planując wykonanie zabiegu pielęgnacyjnego rąk podopiecznej, powinien przygotować co najmniej rękawiczki jednorazowe, miskę z ciepłą wodą, mydło oraz

- A. szczoteczkę, nożyczki, krem do rąk i ręcznik.
- B. kąpiel, tarkę, krem do rąk i ręcznik.
- C. pumeks, nożyczki i krem do rąk.
- D. szczoteczkę, ręcznik i tarkę.

Zadanie 22.

Preparat do mycia okolic ciała podopiecznego, które są szczególnie narażone na powstawanie odleżyn powinien mieć pH

- A. 5,0
- B. 5,5
- C. 6,0
- D. 6,5

Zadanie 23.

Podopieczny z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym nie radzi sobie z planowaniem zakupów. W celu poprawy jego samodzielności w tym zakresie, asystent powinien przeprowadzić z podopiecznym trening

- A. interpersonalny.
- B. higieniczny.
- C. budżetowy.
- D. kulinarny.

Zadanie 24.

Które działania powinien przede wszystkim podjąć asystent w celu zapobiegania zaparciom u osoby długotrwale unieruchomionej w łóżku?

- A. Zadbać, aby podopieczny spożywał codziennie co najmniej 1 kg surowych warzyw.
- B. Codziennie wykonywać podopiecznemu ćwiczenia bierne kończyn dolnych.
- C. Zadbać, aby podopieczny wypijał 1,5 - 2 litrów wody dziennie.
- D. Codziennie wykonywać podopiecznemu masaż brzucha.

Zadanie 25.

Z powodu reumatoidalnego zapalenia stawów, u podopiecznej występują zmiany zapalne w stawach palczkowych i nadgarstkowych oraz deformacje i przykurcze obu rąk. Które z wymienionych udogodnień ułatwiłyby jej samodzielne wykonywanie codziennych czynności?

- A. Sztućce z pogrubionymi rączkami i chwytaki.
- B. Naczynia plastikowe i zapinacz guzików.
- C. Balkonik i podciągacz zamka.
- D. Sztućce plastikowe i chodzik.

Zadanie 26.

Podopieczna z chorobą Alzheimera, u której rozpoznano chorobę nowotworową, ma zlecone leki przeciwbólowe. Priorytetowym działaniem asystenta powinno być

- A. podawanie podopiecznej posiłków o określonych godzinach.
- B. mobilizowanie podopiecznej do wykonywania prac domowych.
- C. wykonywanie za podopieczną czynności higieniczno-pielęgnacyjnych.
- D. kontrolowanie systematyczności przyjmowania przez podopieczną leków.

Zadanie 27.

W usprawnianiu osoby z całkowitym porażeniem czterokończynowym powinny być stosowane ćwiczenia oddechowe oraz ćwiczenia

- A. bierne.
- B. czynne wolne.
- C. czynne oporowe.
- D. samowspomagane.

Zadanie 28.

Asystent przygotowujący podopieczną do krioterapii ogólnoustrojowej powinien przypomnieć jej, aby na każdy zabieg zabrała ze sobą kostium kąpielowy oraz

- A. czepek i klapki kąpielowe.
- B. ręcznik i pantofle domowe.
- C. bluzę, spodenki i buty sportowe.
- D. nauszniki, rękawiczki i skarpety.

Zadanie 29.

80-letni mężczyzna po udarze mózgu z niedowładem połowicznym lewostronnym, porusza się za pomocą wózka inwalidzkiego. Które czynności i w jakiej kolejności powinien wykonać asystent, aby pomóc podopiecznemu bezpiecznie przemieścić się z łóżka na wózek?

- A. Zablokować koła wózka, opuścić podnóżki wózka, unieść podopiecznego obejmując go w pasie i postawić go przed wózkiem.
- B. Opuścić podnóżki wózka, odblokować koła wózka, podtrzymać podopiecznego za ręce zgięte w łokciach i obrócić go w stronę wózka.
- C. Zablokować koła wózka, podnieść podnóżki wózka, zabezpieczyć lewą rękę przed przygnieceniem, chwycić podopiecznego w pasie i obrócić go w stronę wózka.
- D. Podnieść podnóżki wózka, odblokować koła wózka, zabezpieczyć lewą rękę przed przygnieceniem, podtrzymać podopiecznego za ręce i postawić go przed wózkiem.

Zadanie 30.

Podopieczna z niepełnosprawnością ruchową samotnie wychowuje 13-letniego syna. Chłopiec zaczął wagarować, stał się opryskliwy, nie słucha poleceń matki. Asystent powinien pomóc podopiecznej zorganizować konsultacje

- A. z psychiatrą.
- B. z psychologiem.
- C. z prawnikiem rodzinnym.
- D. z pracownikiem socjalnym.

Zadanie 31.

Który z wymienionych elementów wyposażenia domowej łazienki zapewni podopiecznej po operacji wszczepienia endoprotezy stawu biodrowego bezpieczne korzystanie z sedesu?

- A. Podwyższająca nakładka na sedes.
- B. Deska sedesowa wolnoopadająca.
- C. Papierowa nakładka na sedes.
- D. Drewniana deska sedesowa.

Zadanie 32.

16-letni chłopiec z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lubi słuchać radia, śpiewać i tańczyć. Które zajęcia aktywizujące powinien zaproponować mu asystent uwzględniając jego zainteresowania?

- A. Hortikuloterapię.
- B. Dramatoterapię.
- C. Chromoterapię.
- D. Muzykoterapię.

Zadanie 33.

Zalecanym rodzajem aktywności fizycznej dla podopiecznej, u której rozpoznano osteoporozę, jest

- A. bieg przełajowy.
- B. jazda na nartach.
- C. jazda na rowerze.
- D. aerobik w wodzie.

Zadanie 34.

10-letnia dziewczynka z zespołem Downa i znacznym stopniem niepełnosprawności intelektualnej lubi zwierzęta. Jest nieufna i ma trudności w relacjach z rówieśnikami. Które zajęcia terapeutyczne są szczególnie wskazane dla podopiecznej?

- A. Ergoterapia.
- B. Dogoterapia.
- C. Logoterapia.
- D. Hortikuloterapia.

Zadanie 35.

W celu integracji społecznej 25-letniego podopiecznego z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu znacznym należy umożliwić mu udział

- A. w zajęciach logopedycznych w świetlicy terapeutycznej.
- B. w zajęciach środowiskowego domu samopomocy.
- C. w szkolnych zajęciach komputerowych.
- D. w szkolnych warsztatach teatralnych.

Zadanie 36.

Podopieczny choruje na padaczkę. Jego jedynym źródłem utrzymania jest renta. Co miesiąc brakuje mu środków na zakup leków. Z którą z wymienionych osób powinien skontaktować go asystent w celu uzyskania pomocy finansowej?

- A. Z lekarzem neurologiem.
- B. Z opiekunką środowiskową.
- C. Z lekarzem rodzinnym zatrudnionym w POZ.
- D. Z pracownikiem socjalnym zatrudnionym w OPS.

Zadanie 37.

Asystent opiekuje się podopieczną chorującą na stwardnienie rozsiane, która otrzymała od lekarza zlecenie na comiesięczne zaopatrzenie w pieluchomajtki. Refundacja zakupu wyrobów medycznych jest możliwa, jeżeli zlecenie będzie potwierdzone w oddziale

- A. Narodowego Funduszu Zdrowia.
- B. Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.
- C. Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej.
- D. Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Zadanie 38.

30-letni podopieczny, który ma orzeczony znaczny stopień niepełnosprawności, chciałby wyjechać na turnus rehabilitacyjny. Wniosek o dofinansowanie uczestnictwa w turnusie powinien złożyć do

- A. Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.
- B. Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń.
- C. Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.
- D. Narodowego Funduszu Zdrowia.

Zadanie 39.

Asystent pracuje z 34-letnim podopiecznym, który po przebytych wypadku komunikacyjnym otrzymał orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu umiarkowanym. Przed wypadkiem podopieczny pracował jako kierowca zawodowy. W tej sytuacji asystent powinien poinformować podopiecznego, że może obecnie pracować

- A. w warunkach pracy chronionej.
- B. na pół etatu na poprzednim stanowisku pracy.
- C. na pełny etat na poprzednim stanowisku pracy.
- D. wyłącznie w zakładzie, w którym będzie zatrudniony lekarz.

Zadanie 40.

Które wartości parametrów określających podstawowe funkcje życiowe są prawidłowe dla osoby dorosłej, zdrowej, pozostającej w spoczynku?

- A. Tętno 78/min, ciśnienie tętnicze 140/75, temperatura ciała 36,8°C
- B. Tętno 48/min, ciśnienie tętnicze 115/50, temperatura ciała 36,4°C
- C. Tętno 72/min, ciśnienie tętnicze 120/70, temperatura ciała 36,6°C
- D. Tętno 88/min, ciśnienie tętnicze 145/95, temperatura ciała 36,2°C